СТАНОВИЩЕ

За дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология

Тема на дисертационния труд: Личностното развитие на учениците в контекста на училищните практики

Автор: Анет Маринова Маринова-Митева
Научен ръководител: Проф. д-р Катя Стойчева
Изготвил становището: Доц. д-р Анета Атанасова, СУ ”Св. Климент Охридски”

Общо впечатление за дисертационния труд. Богатият и многопластов професионален опит на Анет Маринова несъмнено допринася както за избора на тази актуална, съвременна, значима тема, така и за нейната успешна и задълбочена реализация. В съдържателно отношение могат да се отразят някои акценти, които са несъмнени достойнства на настоящата работа. Такъв акцент може да се постави върху избраната отправна теоретична рамка (екологичен подход за развитието на детето на Бронфенбренер), която разширява и обогатява перспективата на класическите теории за детското развитие. Индикаторите за личностното развитие са изведени чрез систематичен, подробен и обширен анализ на теории за личностното развитие от различни парадигми. Направеният систематичен анализ (първоначално за последните 20 години, а впоследствие и за периода 2020-2024 г.) е несъмнен теоретичен принос на разработката, въпреки че би било удачно да се коментират и методологичните характеристики на анализираните емпирични изследвания – както обичайно това се прави при подобни анализи – като се оцени тяхната стойност от гледна точка на използваната методология.

Значимост и убедителност на получените резултати и приноси. Проведените емпирични изследвания са тясно обвързани с теоретичния анализ, което е условие за достоверността и убедителността му още на ниво планиране. Изведени са основни индикатори за личностно развитие обобщено, на базата на шест теоретични различни направления. Теоретичният анализ се стеснява и фокусира върху поставения акцент в емпиричното изследване – изследване на личностни характеристики и като трайни, и като динамични аспекти на личността – полезен подход от гледна точка на

разглеждането на формирането на личността. Теоретичният анализ е обвързан с практическата реалност в страната ни – като са коментирани регламентираните форми на личностна подкрепа на развитието на ученици според нормативната база у нас – с акцент върху критичен анализ на насоките за личностна подкрепа.

Несъмнено приносите на настоящото дисертационно изследване, които си струва да се подчертаят, са свързани с: иновативността и комплексния характер на проведеното изследване по актуална съвременна тема едновременно с теоретично и приложно-практично значение; систематизирането на категориите личностни характеристики, които са значими в контекста на динамичното формиране на личността в периода на училищното обучение; изработване на оригинална методика за изследване, като са посочени необходимите статистически доказателства за нейната ефективност; получаването на информация относно прилаганите форми за подкрепа за личностно развитие на учениците, регламентирани в закона за предучилищното и училищното образование.

Качество на научния труд. От методологична гледна точка планираните и проведени изследвания са всеобхватни, иновативни, комбинативни. Получените резултати съдържат многобройни сравнения и съпоставки, със значими заключения, обосновани чрез съответните статистически методи и доказателства. В обобщеното описание на откритите значими резултати акцентът е поставен върху техния приложно-практически характер. Известна липса може се открие в това, че не е направен опит да се съпоставят резултатите от проведеното емпирично изследване с емпирични данни от изследвания върху личностното развитие в други страни. Независимо от новаторския характер на използваната методология и спецификите в българския контекст, вероятно подобен опит още повече би обогатил направените обобщения.

Заключение: Дисертацията на Анет Маринова-Митова се отличава с несъмнени достойнства в теоретичен и емпирично-приложен аспект. Дисертационният труд има автентичен авторски почерк, характеризира се с иновативност и висока професионална компетентност. Представеният труд удовлетворява и в съдържателно, и в структурно отношение изискванията за този тип научни разработки. Убедено и без колебание мога да предложа присъждането на научната и образователна степен „доктор“ на Анет Маринова-Митова.

Гр. София

12.09.2024 г.

доц. д-р Анета Атанасова

Aneta Petrova Atanasova

Digitally signed by Aneta Petrova Atanasova
Date: 2024.09.13 10:31:44 +03'00'